

er begyndt på den pågældende uddannelse på skole eller i en virksomhed.

Alle, der har opfyldt undervisningspligten efter folkeskoleloven, har via 2 forskellige veje adgang til erhvervsuddannelserne. Forslaget indfører som hovedregel fri adgang til at begynde på skole på netop den erhvervsuddannelse, vedkommende unge ønsker. Alene beskæftigelses hensyn skal efter lovforslaget kunne danne baggrund for at begrænse adgangen til skoleundervisningen inden for de enkelte uddannelser.

Der foreslås 2 *ligeværdige adgangsveje* til uddannelserne, således at en elev enten kan begynde sin uddannelse på skole på grundlag af et gennemført erhvervs- og uddannelsesorienterende kursus eller begynde uddannelsen i en virksomhed på grundlag af en uddannelsesaftale. Andre adgangsveje vil senere kunne tilføjes efter indstilling fra de rådgivende organer. Inden for handels- og kontoruddannelserne kan eleverne begynde på uddannelserne på skole uden et forudgående orienteringskursus.

Forslaget om parallelle adgangsveje, men fælles uddannelse afviger fra udvalgsflertallets forslag, som går ud på at indlede en erhvervsuddannelse med en af to alternative basisuddannelser: enten basisundervisning på skole af 40 ugers varighed eller et praktikophold i en virksomhed i henhold til en uddannelsesaftale og basisundervisning på skole af en varighed svarende til mindst 20 uger.

Forudsat at de sidste 20 uger af basisundervisningen på 40 uger på skole er identiske med de 20 uger på skole ifølge det sidstnævnte alternativ, svarer dette nøje til lovforslagets fælles 1. del. Ved at udskille adgangsvejen fra selve uddannelsen opnås en enklere og mere overskuelig struktur i det samlede erhvervsuddannelsessystem.

Efter lovforslaget godkender undervisningsministeren efter indstilling fra Erhvervsuddannelsesrådet *et katalog over grundfag*, hvoraf et relevant udsnit vil indgå med betydelig vægt i enhver erhvervsuddannelse. Det er de faglige udvalg, der vælger den enkelte uddannelses grundfag inden for de godkendte fag.

Lovforslaget indebærer som udvalgets lovudkast *en koncentration af Erhvervsuddannelsesrådets arbejde om generelle, tværgående opgaver*. Ifølge lovforslaget kan Erhvervsuddannelsesrådet nedsætte initiativ- og koordinationsudvalg, som rådet kan overlade én eller flere af sine opgaver til, specielt med henblik på fornyelse og koordination af uddannelser, jf. bemærkningerne til § 36.

Lovforslaget er i det hele udtryk for større fagligt selvstyre for arbejdsmarkedets parter, for så vidt angår moderniseringen af uddannelsernes faglige mål og indhold, og følger hermed udvalgets forslag. Det

faglige selvstyre er suppleret med større åbenhed over for initiativer fra skoler, virksomheder m.fl., som kan bidrage til at sikre en tilstrækkelig omfattende og hurtig fornyelse af uddannelserne.

Undervisningsministeren godkender nye uddannelser, eventuelt efter indstilling fra Erhvervsuddannelsesrådet. Men den hidtidige centrale detailstyring af uddannelserne foreslås afløst af mål- og rammestyring, som suppleres med *lokal faglig rådgivning* samt *central pædagogisk vejledning og tilsyn*. Efter lovforslaget fastsætter undervisningsministeren efter indstilling fra Erhvervsuddannelsesrådet regler om uddannelserne i almindelighed i én eller flere *hovedbekendtgørelser* og regler alene om rammerne for de enkelte uddannelser, herunder skoleundervisningens længde, i form af *uddannelsesbekendtgørelser*. Disse regler fastsættes på grundlag af, hvad de faglige udvalg – inden for de generelle regler – træffer bestemmelse om med hensyn til den enkelte uddannelses varighed, struktur, uddannelsesmål, praktikuddannelser og bedømmelse m.v. af elever.

Undervisningsministeriets styring begrænses tilsvarende til en overordnet uddannelsespolitisk styring, og der foreslås indført *overvejende lovbundet finansiering af uddannelserne*, hvor den frie adgang for eleverne kombineres med faste tilskud pr. årselev til skolerne.

Undervisningsministeren får dog – ved anvendelse af de rådighedsbeløb, der i lovforslaget forudsættes afsat til *forsøgs- og omstillingspuljer* – mulighed for efter indstilling fra Erhvervsuddannelsesrådet at yde supplerende tilskud til forsøg og til nye uddannelser i en indkøringsperiode. Forsøgs- og omstillingspuljerne vil herved kunne tilgodese en hurtig omstilling og omprioritering og vil således være et middel i ministeriets uddannelsespolitiske styring med henblik på at fremme områder, hvor der skønnes at være et udækket behov for uddannelse.

Forslaget giver skolerne større frihed og ansvar. Undervisningen finder normalt sted på erhvervsskolerne, og skolerne får ansvaret for at fastlægge deres uddannelsesprofil. Forslaget indeholder derfor ikke regler om skolernes kapacitet. Det beror således på skolernes eget initiativ, hvilke af de godkendte uddannelser de ønsker at udbyde, og hvordan den enkelte uddannelse nærmere skal tilrettelægges inden for uddannelsesbekendtgørelsens rammer. Skolens bestyrelse og de dertil knyttede uddannelsesudvalg får derved mulighed for at tilrettelægge et mere dynamisk samspil mellem lokale virksomheder og skolens ressourcer (lærere, udstyr m.m.).

Der henvises om disse – og andre spørgsmål vedrørende skolerne – til lovforslaget om erhvervsskoler. Mens lovforslaget om erhvervsuddannelser er en ren